

Stavebné výrobky z dreva a na báze dreva

Výrobky z dreva a na báze dreva uvedené vo vyhláške MDVRR SR č. 162/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov v znení neskorších predpisov podliehajú v zmysle zákona č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, posúdeniu a overeniu nemennosti výrobcom deklarovaných parametrov podstatných vlastností stavebných výrobkov. Podľa miery možného rizika po zabudovaní do stavby sa posúdenie a overenie nemennosti parametrov vykonáva viac alebo menej náročnými systémami. Vždy však ide o posúdenie a overenie parametrov s technickou špecifikáciou, ktorou môže byť európska harmonizovaná norma (EN), slovenská technická norma (STN), alebo európske (ETA), či národné technické posúdenie (SK TP). Technické posúdenie sa vydáva vtedy, keď pre výrobok podľa vyhlášky nie je k dispozícii vhodná výrobková norma. Vypracuje sa podľa európskeho predpisu EAD, ak taký existuje, ináč podľa interných postupov orgánu technického posudzovania.

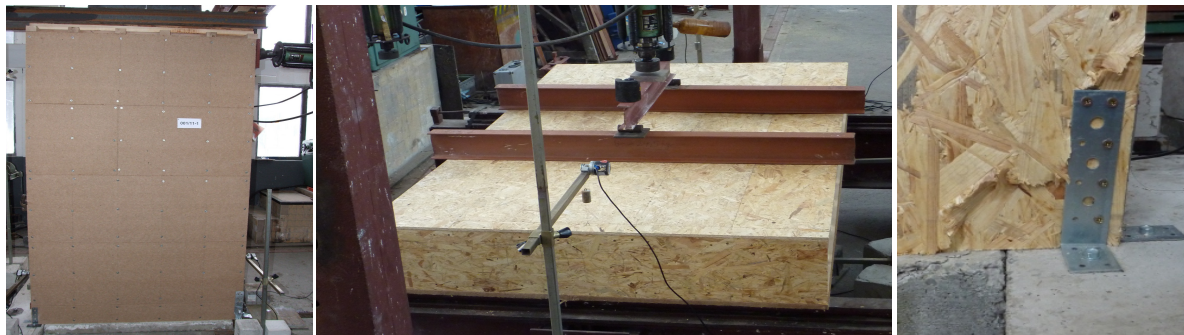
Vyhláška rozlišuje tieto stavebné výrobky z dreva a na báze dreva:

- drevené podvaly podľa STN EN 13145,
- mostné konštrukčné prvky z lepeného a prírodného dreva podľa individuálnych SK TP,
- drevené stožiare pre nadzemné elektrické vedenia podľa individuálnych SK TP,
- konštrukčné nosníky, väzníky, stĺpy a dosky z lepeného lamelového a prírodného dreva podľa EN 14080, EN 14374, EN 14081-1 a EN 14250,
- ľahké kompozitné nosníky a stĺpy na báze dreva najmenej s jedným konštrukčným komponentom na báze dreva podľa individuálnych ETA alebo SK TP vypracovaných podľa predpisu **EAD 130031-00-0304 a EAD 130367-00-0304** (pozri Informačný list č. 09),
- systémy budov s drevenou rámovou konštrukciou alebo so zrubovou konštrukciou podľa individuálnych ETA alebo SK TP vypracovaných podľa predpisu EAD 340308-00-0203,
- prefabrikované schody z rastlého dreva podľa STN EN 15644,
- dosky na báze dreva podľa EN 13986,
- prefabrikované nosné opláštené panely na báze dreva podľa individuálnych ETA alebo SK TP vypracovaných podľa predpisu EAD 140022-00-0304,
- drevené podlahoviny podľa EN 14342,
- vnútorné a vonkajšie obklady stien a stropov z rastlého dreva podľa EN 14915.

Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o. ako orgán technického posudzovania, autorizovaná a notifikovaná osoba a skúšobné laboratórium poskytuje výrobcom, prípadne dovozcom uvedených výrobkov, komplexné služby a podporu pri posúdení a overení nemennosti výrobcom deklarovaných parametrov podstatných vlastností stavebných výrobkov.

V rámci ústavu sa na oblasť výrobkov z dreva a na báze dreva špecializuje pobočka vo Zvolene. Jej pracovníci, okrem služieb vyplývajúcich zo zákona, poskytujú pred vlastným posúdením parametrov, či technickým posúdením, ak je potrebné, konzultácie vedúce k optimálnym postupom z hľadiska časovej a finančnej náročnosti, pri dodržaní všetkých požiadaviek zákona.

Ako ilustrácia často vykonávanej činnosti skúšobného pracoviska vo Zvolene je priblížená skúška výstužnej pevnosti a únosnosti prefabrikovaných nosných panelov na báze dreva.

Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.
 Studená 3
 821 04 Bratislava

Pobočka Zvolen
 Jesenského 15
 960 01 Zvolen

Tel.: 045 5335872
 e-mail: pob.zv@tsus.sk
 website: www.tsus.sk

Skúška sa vykonáva podľa STN EN 594 spravidla na paneloch o rozmeroch 2400 x 2400 mm. Skúšajú sa však aj panely s inými rozmermi, alebo čiastočne opláštené panely a kombinácie panelov s rôznymi typmi ukotvenia. Skúšané stenové panely musia zodpovedať panelom používaných v praxi, nesmú však obsahovať nenosné prvky, ako sú napr. okná alebo nenosné obklady.

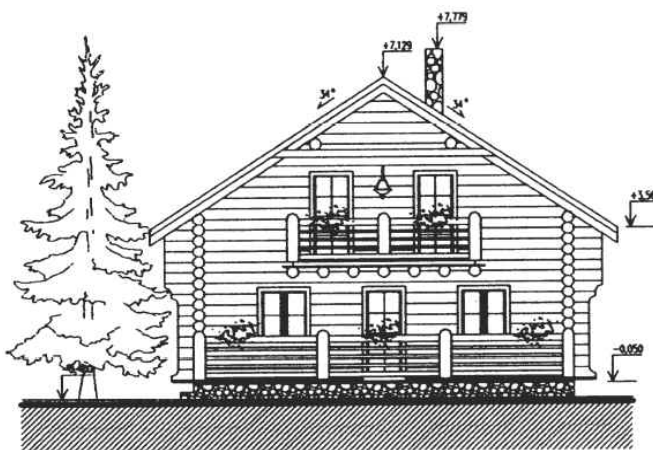
Skúša sa tiež ohybová pevnosť stenových a stropných panelov s dreveným rámom a únosnosť panelov s dreveným rámom v tlaku. Skúšky sa vykonávajú podľa STN EN 380 na skúšobných telesách, ktoré sú zhodné s panelmi používanými v praxi.

Významnými stavebnými výrobkami z dreva a na báze dreva, ktorými sa pobočka Zvolen zaoberá, sú zostavy – súbory stavebných látok a dielcov dodávaných na trh na stavby drevených rámových alebo zrubových domov. Technickými špecifikáciami týchto výrobkov sú technické posúdenia, t. j. ETA alebo SK TP podľa želania výrobcov, resp. podľa ich zámerov umiestňovať výrobok na trhy viacerých členských štátov EÚ alebo len na trh Slovenskej republiky. Technické posúdenie sa robí podľa predpisu EAD 340308-00-0203, z hľadiska všetkých základných požiadaviek na stavby. Podľa postupov a kritérií týchto predpisov sa posudzujú, počítajú a v nevyhnutných prípadoch aj skúšajú podstatné vlastnosti týchto stavebných zostáv. Predovšetkým ide o tieto vlastnosti:

- mechanická odolnosť a stabilita nosných konštrukcií (steny, stropy, strechy a rektifikačné skrutky), voči pôsobeniu rôznych mechanických, klimatických a výnimočných zaťažení, t. j. úžitkové zaťaženie, zaťaženie snehom, zaťaženie vetrom, a keď je súbor určený do seizmických oblastí, tak aj seizmické účinky,
- bezpečnosť v prípade požiaru vyjadrená triedami reakcie na oheň jednotlivých komponentov súboru, požiarou odolnosťou nosných a nenosných častí domu s požiarne deliacou funkciou, ako aj nosných častí bez požiarne deliacej funkcie, a reakciou strešnej krytiny na vonkajší oheň,
- hygiena vyjadrená prestupom vodných pár a odolnosťou proti vlhkosti, vodotesnosťou vonkajšieho plášťa a mierou uvoľňovania nebezpečných látok,
- bezpečnosť pri používaní, t. j. odolnosť podlahy voči šmyku,
- ochrana pred hlukom, t. j. vzduchová a kroková nepriezvučnosť a zvuková pohltivosť vnútorných povrchov,
- energetická úspornosť a ochrana tepla vyjadrená tepelným odporom a priedušnosťou vonkajšieho plášťa a tepelnou zotrvačnosťou hlavných častí domu.

V neposlednom rade sa posudzuje životnosť domu zostaveného z daného súboru, konkrétne vlastnosti ako odolnosť voči napadnutiu hubami a hmyzom, korózia spojovacích prostriedkov a pod., ďalej hľadiská použiteľnosti vyjadrené priehybmi stropných nosníkov pri medznom stave použiteľnosti a tuhosťou podláh s ohľadom na zamedzenie neprijateľných vibrácií pri normálnom používaní.

Na technické posúdenie nadväzuje overenie nemennosti výrobcom deklarovaných parametrov podstatných vlastností stavebných výrobkov systémom 1 resp. I, v ktorom autorizovaná, resp. notifikovaná osoba (ak ide o ETA a označenie CE), vykoná overenie nemennosti výrobcom deklarovaných parametrov podľa technického posúdenia a v kladnom prípade vydá príslušný certifikát o nemennosti parametrov. Každý rok sa vykonávajú priebežné dohľady nad systémom riadenia výroby u výrobcu. Priebežné dohľady sa vykonávajú najskôr vo výrobní, kde sa skontroluje výrobný proces, účinnosť systému riadenia výroby, ako aj na stavbe pri samotnej realizácii „drevostavby“ (kontrola technologického postupu pri realizácii, montážne detaily a pod.).

Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.
Studená 3
826 34 Bratislava

Pobočka Zvolen
Jesenského 15
960 01 Zvolen

Tel.: 041 5335872
e-mail: pob.zv@tsus.sk
website: www.tsus.sk